

Molnár Robin

Társszervek együttműködési lehetőségei közúti balesetknél, egy megtörtént esemény tapasztalatai

A személy és tehergépjárművek száma megsokszorozódott, a forgalom folyamatosan növekszik, az utak leterheltsége nő, a balesetek száma emelkedik. Sok esetben egy kárhelyszínen több jármű szenved balesetet, köztük veszélyes anyagot szállító teherautók, autóbuszok. Ezek a helyzetek kihívások elé állítják a katasztrófavédelem vezetőit éppen úgy, mint a kárhelyen napi gondokat megoldó tűzoltókat. A kárfelszámolás szempontjából nagyon fontos, hogy adott helyszíneken a társszervekkel¹ történő együttműködés hatékony legyen.

Előzmények

Cikkem megírását egy 2012. évben történt baleset elemzése szolgáltatta, ahol a társszervek együttműködése kiemelkedőnek mondható volt. Az említett balesetnél a Szentes HTP állományából vonuló mentésvezető voltam, így közvetlen tapasztalataimat adhatom közre.

A Szentes HTP egy másfél rajos tűzoltóság gépjárműfecskendővel és három különleges szerrel. 2012. január 1.-től Szentesen működik Csongrád megye egyik Katasztrófavédelmi Kirendeltsége is. Az éves átlag vonulás 400 és 500 között alakul. Nem telik el hét úgy, hogy ne kellene valamilyen közúti balesetnél beavatkozni az állománynak, ezért az ilyen jellegű beavatkozások tekintetében sok tapasztalattal rendelkezünk.

A baleset 2012. március 18.- án történt Fábiansebestyén, 4642-es út 57-es km szelvény mellett.

A fent említett helyszínen példa értékűen dolgoztak együtt a Szentesi Hivatásos Tűzoltók, a Fábiansebestyén Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai, a Rendőrség, az Országos Mentőszolgálat és a Légi mentők egységei.

Események időbeli sorrendje

13:45

¹ Társszervek alatt a Rendőrséget, az Országos Mentőszolgálatot, a NAV Pénzügyőri egységeit, az ÁNTSZ-t, valamint a Katasztrófavédelem tevékenységét segítő további szervezeteket értjük.

Érkezett a tűzoltóságra egy jelzés, mi szerint a fábiánsebestyéni út mellett száraz fű égett. I-K riasztási fokozat került elrendelésre, a szeles, száraz napos idő miatt helyből vonult a Szentes –I gépjárműfecskendő, és a Szentes- Vízzállító.

14:11

A tűz nem volt szakmai kihívás, veszélytelen környezetben körülbelül 300 m²-en száraz fű égett. A tűz eloltása után visszaszerelésre adtam utasítást. A tűzeseti adatgyűjtő lapot töltöttem ki, mikor hangos mentőautó szirénára lettem figyelmes. Közel voltam az országúthoz, így lassan felmentem a fecskendő mellé, mikorra a mentő megérkezett.

A mentőápoló kérdezi tőlem, hogy itt van-e a baleset?

Nem tudtam semmilyen balesetről, ekkor tájékoztatott, hogy Fábiánsebestyén előtt egy terepjáró felborult, és egy gyermek kirepült egy fő pedig beszorult. Pontosítani akartam vele a címet, de akkor már a helyi híradóügyelet adta is a jelzést EDR rádión, a fent említett káresetről.

14:25

Mivel a tűzoltás befejeződött, a visszaszerelés megtörtént, Szentes – I gépjárműfecskendővel megkezdtuk a vonulást a helyszínre. A jelzés értékelése és a mentőktől kapott információk alapján I-K riasztási fokozatot rendeletem el és az állomáshelyén tartózkodó Szentes-Gyorsbeavatkozót kértem a helyszínre.

Vonulás közben körülbelül egyszerre értünk a menőhelikopterrel a káreset helyszínére. Kerestem a szemkontaktust a pilótával, aki szintén rám nézett, és elengedett, majd ezt követően kis ideig lebegett és az úttestre landolt a helikopterrel (szavak nélküli együttműködés).

14:30

Kiérkeztünk a helyszínre, ahol egy oldalára borult terepjárót láttam, és azt, hogy az önkéntes tűzoltók már a helyszínen vannak. Sajnálattal kellett tudomásul vennem, hogy a felderítéssel egy időben az érintett járművet borulás ellen nem biztosították. Tájékoztattak, hogy az áramtalanítást sem hajtottak végre. A segítségre oda siető civileket el kellett küldenem, hogy biztonságban legyenek, és ne akadályozzák a kimentési munkákat. Az időközben kiérkező

rendőrök biztosították a helyszínt, irányították a forgalmat, a civilek nem zavarták többet a munkálatokat.

Felderítés során kiderült, hogy egy jármű érintett a balesetben. A járműben 2 fő utazott, egy 10 év körüli kislány, aki kirepült a személyautóból és egy középkorú hölgy, aki önerőből az autót nem tudta elhagyni. A hölgy a balesetet követően a hátsó ülésorra szorult. A személyautó méretei mutatják, hogy ketten elfértek az autó hátuljában, egy mentendő személy és egy tűzoltó.

Még vonulás közben utasítást adtam kollégáimnak, hogy áramtalanításra, és feszítő-vágó használatára készüljenek fel a beosztottak. Az autó helyzete jól mutatta (képmelléklet), hogy az áramtalanítás, nem ment könnyen. A meggyűrődött motorháztető nem tette lehetővé, hogy egyszerűen felnyissuk azt. Erőfeszítéseinket egy csavarhúzó bánta, de végül a zár leszerelése után az akkumulátor eltávolítása megtörtént. Ezzel párhuzamosan a jármű biztosítása eldőlés ellen 3 tag dugólétra segítségével megtörtént, egy időben a feszítő-vágó berendezés megszerelésével, amely gyorsan a vágásra készen állt egy fő tűzoltóval és egy fő segítővel, aki szintén hivatásos tűzoltó volt. Utasítást adtam, hogy jobb hátsó ajtót feszítsék fel, ez elég nehézkes volt, mert az autó annyira gyűrött volt, hogy csak háromszori újrafogás után sikerült a kifeszítés.

Mikor viszonylag szabaddá vált a beszorult hölgy felett a tér, megkértem a mentőorvost vizsgálja meg a hölgyet, aki nem fért teljesen oda, így csak részletesen tudta megvizsgálni a beszorult személyt. Tűzoltók segítségével a hölgyre egy nyakmerevítő került fel. A balesett szenvedett nő a mentés során végig eszméleténél volt, de igen sokkos állapotban.

Kettő lehetőség adódott a kiemelésre:

- Az „A”, „B”, „C” oszlopok levágását követően a tető lehajtása, sérült kiemelése,
- „KED” mellény alkalmazásával a sérült kiemelése, a már megnyitott ajtón keresztül.

Konzultálva a mentőorvossal, a beszorult sérült állapotát figyelembe véve az utóbbi lehetőséget választottam gyorsabbnak ítélem meg és a nő állapota is engedte, nem mutatott arra jel, hogy gerinc sérülése lett volna. Természetesen a „KED” mellény megfelelő használata a gerincsérült mozgását is lehetővé teszi.

A mentősök sajnálattal közölték velem, hogy a Mentőszolgálat részéről az eset kocsis másik feladatát lát el, a helyette érkező szállító autó nem rendelkezik ilyen felszereléssel, és a mentő helikopterben sem található ez a mentő eszköz. És az önkéntes tűzoltók itt kerültek igazán előtérbe, hiszen ők rendelkeztek „KED” mellénnyel, melyet azonnal használatra bocsátottak. Meg kell jegyezni, hogy Fábiansebestyén ÖTE egészségügyi szakfelszerelésekkel nagyon jól ellátott egyesület, továbbá megfelelően kiképzett személyi állománnyal is rendelkezik. Ha nem lett volna a helyszínen „KED” mellény, akkor a tető levágást kellett volna alkalmazni, ami több ideg tart és a sérült állapotát is rohamosan rontotta volna, hiszen le kellett volna takarni, folyamatos zaj, a fém törés hangja, mind a sokkos állapot elmélyülését okozza.

Az önkéntes tűzoltók együttműködve a hivatásos egység tagjaival, végig bent voltak az érintett járműben. Utasításaimnak megfelelően hajtották végre a mellény felhelyezését, majd közreműködtek a sérült kiemelésében. A kimentés gerinchordágyra történt, ezután a hölgyet a mentőorvos megvizsgálta, és helikopterrel szegedi klinikára szállították, a jármű utasa, a 10 éves lány kisebb sérülésekkel, karcolásokkal megúszta az autóból való kirepülést.

15:20

Kárfelszámolás befejeződött.

Tapasztalatok

A Szentés HTP az Országos Mentőszolgálatától kapta a jelzést. A szentesi híradó ügyeletes elmondása alapján a Fábian- ÖTE a káreset jelzését akkor adta, mikor már a szentesi tűzoltók kiérkeztek a helyszínre. Fontos lett volna, hogy azonnal továbbítsák a jelzést, akkor rövidebb idő alatt kiérkezik a hivatásos egység is. Szerencsére időben rögzítettük eldőlés ellen a járművet, így nem okozott további balesetet.

Ez a káreset rámutatott, arra, hogy megfelelő felszereléssel, sokkal kisebb károkozás mellett lehet a beszorult személy kimentését végrehajtani. A „KED” mellény használata gyors, egyszerű és a sérült is nagyobb biztonságban van. Viszonylag kevésbé összetört autót sem kellett szétdarabolni, további anyagi kárt okozva. Természetesen vannak bizonyos esetek, mikor nem lehet mérlegelni és az életmentés érdekében teljes tető levágását kell végezni, de esetünkben a megfelelő szakfelszereléssel volt lehetőségünk a könnyebb megoldást választani, melyet a sérült állapota is lehetővé tett. Javasolom minden I- es szerbe lehetőség szerint egy „KED” mellény beszerzését.

Összegzés

Összegezve elmondható, hogy az általam elemzett káresetnél a társszervekkel való együttműködés példaértékű volt. A kiérkezéstől fogva, a kárfelszámolás végéig folyamatosan támogattuk egymás tevékenységét, annak érdekében, hogy a járműbe szorult sérült kiemelése és kórházba szállítása minél előbb megtörténjen. Fontosnak tartom a társszervekkel való közös gyakorlatok megszervezését és végrehajtását, ugyanis a beavatkozó állománynak is fontos a másik szervezet tevékenységének, eszközeinek megismerése, amely elősegíti a jövőbeli közös munkát.

Képmelléklet

Fotó: Mészáros Gábor tű. ftörm.

1. kép A rögzített jármű ajtajának kifeszítése

2. sz. kép: A sérült kiemelése, gerinc hordágyra való ráhelyezése

3. sz. kép: Sérült állapotának stabilizálása, felkészítése a légi szállításra

4. sz. kép: Sérült beemelése a mentőhelikopterbe

5. sz. kép: Mentőhelikopter felemelkedik